

Téglás Csaba Gyermekeim az állatkertnél

Téglás Csaba angol nyelvű könyve, BUDAPEST EXIT: A Memoir of Fascism, Communism, and Freedom a Texas A&M University Press kiadó által jelent meg 1998-ban. Erre utal a következő rövid történetben.

Örülök, hogy az én gyermekeim nem kellett átessenek olyan nehézségeken, mint amelyeket a családom, barátaim, és én kellett elviseljünk a kommunizmus és az 1956-os forradalom alatt. Könyvemet nagyrészt azért írtam mert szeretném, ha ők és mások is átéreznék azokat a tragikus eseményeket, melyeket mi nehéz életünk során tapasztaltunk. Még ma is milliók élnek idegen elnyomás vagy diktátorok hatalma alatt, sokszor nyomorban, a számunkra oly természetes szabadság lehetősége nélkül. A kommunizmus összeomlása sokak életét javította meg. Sajnos, néhány úgynevezett “demokratikus” országban kisebbségek ma is elnyomásban élnek, amint azt a jelenlegi Közép és Kelet- Európai események igazolják.

Nem állíthatom hogy a mi családunk nem részesült diszkriminációban Amerikában az én idegen származásom miatt. Az egyetlen ilyen esemény akkor történt amikor fiaim még csak pár évesek voltak. Egy állatkertben voltunk; gyermekeim a házi állatokat nézegették. Miklós fiam mellett állt egy vele egyidős amerikai kislány. Miklós mint mindig, ez alkalommal is nagyon barátkozó volt. “Nyuszi, nyuszi” mondta magyarul a kislánynak, és a tapsifülesre mutatott. Akkoriban még nem ismerte a nyuszi szó angol megfelelőjét.

Az nem egy nyuszi, hanem egy “bunny rabbit” mondta a kislány, akit láthatóan bosszantott Miklós megállapítása.

Miklós nem hagyta magát. “De igen, az egy nyuszi.”

Gordon, kisebbik fiam, aki még alig tudott beszélni, bátyja segítségére sietett. Csak annyit tudott kinyögni hogy “nyuszi, nyuszi,” de nyomatékosan mutogatott a szegény állatka felé, amelynek fogalma sem volt arról, hogy egy nemzetközi vita középpontjába került.

Fiaim határozott fellépésének váratlanul nagy hatása volt. Az nem egy nyuszi, hanem egy “bunny rabbit!” kiáltotta a kislány felindultan, és az anyjához rohant.

“Anyu, Anyu! Ezek a fiuk azt mondják hogy az egy nyuszi, pedig én tudom, hogy nem az, hanem egy 'bunny rabbit.' Ugy-e igazam van?”

“Igen, az egy 'bunny rabbit.’” A mama igyekezett csitítani kislányát. “De az az állat szintén egy nyuszi. Az angolon kívül ezek a fiuk egy más nyelven is beszélnek, és azon a nyelven a 'bunny rabbit'-et nyuszinak hívják.”

“Oh!” mondta a kislány, megértve hogy fiaim idegen szavaiban nem volt ellenséges szándék.

“Érted most kislányom?”

“Igen, Anyu.”

“Akkor menj oda a fiukhoz és mondd meg nekik hogy az a tapsifüles 'bunny rabbit' is, és nyuszi is.”

Most már teljesen higgadtan, a kislány Miklóshoz lépett és anyja felvilágosítása ellenére, büszkén kijelentette: “Anyu azt mondta, hogy az nem egy nyuszi, hanem egy 'bunny rabbit.’” Nyomaték kedvéért lábával nagyot dobbantott, majd igazának megmásíthatatlan tudatában, fennsőbbeséges arckifejezéssel hátat fordított fiamnak.

A kislány makacs viselkedése olyan országokra emlékeztet mint Szerbia, Bosznia, Románia és Szlovákia, ahol mai napig nem tudják azt elfogadni hogy népeknek, amelyek ott éltek évszázadokon át, joguk van arra hogy megtartsák a nyelvüket, kultúrájukat, és vallásukat. A kislány azóta felnőtt. Mikor fognak ezeknek az országoknak a népei és vezetői felnőni?

Téglás Csaba

1930-ban született, 1956 októberében Budapesten részt vett a forradalomban, majd nyugatra szökött. Várostervezőként dolgozott először Kanadában, majd az Egyesült Államokba került, és már közel negyven éve New York város mellett, White Plains-ben él. Felesége Rowena skót születésű, két fiuk Miklós és Gordon. Félig nyugdíjba vonult, így több ideje van kedvenc sportját, a teniszezést űzni. Tagja annak a bizottságnak amelyik a forradalom 50-ik évfordulójának megünneplését készíti elő New York városában és környékén. Budapest Exit kapható a kiadótól, a Barnes & Noble könyvkereskedésben, és az Internet-en (www.amazon.com).